

ROMANIA

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
*Comisia pentru comunitățile de români
din afara granițelor țării*

Nr. de înregistrare: A/PMP/828/30.09.2018

ÎNTREBARE PARLAMENTARĂ

Nr. 6003A/30.10.2018

Adresată:

Doamnei Rovana PLUMB, Ministru interimar al Educației Naționale
Doamnei Elena-Natalia INTOTERO, Ministru pentru Românii de Pretutindeni
Domnului Teodor-Viorel MELEȘCANU, Ministru al Afacerilor Externe
Domnului Vlad CHIOTAN, Secretar de stat, Președinte al Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități

De către: Deputat Constantin CODREANU, Președinte al Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării

Data: 30/09/ 2018

Obiectul întrebării: *Instruirea copiilor în limba română mimico-gestuală în România și cooperarea în domeniu cu autoritățile din Republica Moldova și din alte state în care există comunități istorice românești*

Mult stimată doamnelor miniștri, mult stimată domnule ministru, mult stimată domnule secretar de Stat,

Potrivit unor date neoficiale, furnizate de Asociația Națională a Surzilor din România, în țara noastră există 23477 de persoane surde, dintre care 21835 sunt persoane adulte și 1642 sunt copii. Aceștia li se adaugă un număr necunoscut de persoane hipoacuzice, inclusiv copii, precum și un număr de persoane fără deficiențe de auz care cunosc și utilizează limbajul mimico-gestual românesc (limba română a semnelor).

Totodată, potrivit datelor neoficiale furnizate de Asociația Surzilor din Republica Moldova, în spațiul pruto-nistean există peste 4300 de persoane surde și hipoacuzice (cca 1500 în municipiul Chișinău), dintre care circa 800 de copii.

Nu dispunem de date privind populația românească surdă și hipoacuzică din Ucraina și Serbia, state vecine în care românii reprezintă numeric prima comunitate minoritară neslavă.

Așa cum se cunoaște, limbajul mimico-gestual românesc, cunoscut și ca limbajul semnelor, reprezintă o varietate specifică a limbii române care utilizează semne naturale combinate cu gestică, mimică, ținută a corpului etc. și este luat sub protecția statului. Acest limbaj face parte din ceea ce este numit convențional, potrivit clasificărilor internaționale, "familia franceză a limbajului semnelor". Aceeași "familie a limbajului sunetelor" cuprinde utilizatori ai limbajului mimico-gestual din Austria, Bosnia și Herțegovina, Brazilia, Croația, Franța, Grecia, Irlanda, Italia, Mexic, Muntenegru, Slovenia, Spania, Quebec etc.

- Persoanele surde și hipoacuzice din Republica Moldova utilizează un alt limbaj mimico-gestual, încadrat, potrivit clasificărilor internaționale, în "familia rusă a limbajului semnelor", care cuprinde și utilizatori din Bielorusia, Federația Rusă și Ucraina.

Alte "familii ale limbajului semnelor" mimico-gestuale sunt cele arabă, britanică, daneză, germană, japoneză, suedeză.

Totodată, sisteme izolate de limbaje ale semnelor mimico-gestuale sunt cele american, armean, ceh (utilizat în Cehia și Ungaria), chinez, indo-pakistanez, slovac, sud-african și cel vietnamez.

În această situație, observăm că românii surzi și hipoacuzici, precum și românii fără handicap de auz care cunosc limbajul mimico-gestual (în special membri ai familiilor naturale ale surzilor și hipoacuzicilor) din cele două state românești utilizează limbaje mimico-gestuale din familii diferite: franceză și rusă. Acest fapt constituie un impediment serios în calea cooperării și strângerii relațiilor dintre românii surzi și hipoacuzici din Basarabia (și Ucraina) cu cei din România și viceversa.

Orice limbaj mimico-gestual se învață de obicei în copilărie, în cadrul familiei naturale sau în cadrul instituțiilor speciale de învățământ.

În Republica Moldova existau două gimnazii (în municipiul Cahul și în satul Hârbovăț, raionul Călărași), un liceu (în municipiul Chișinău), amenințat cu lichidarea, și o Școală de Meserii pentru Surzi și Hipoacuzici (în municipiul Chișinău). De asemenea, în municipiul Chișinău funcționează Parohia Ortodoxă Română "Biserica Inimii Tăcute" sub oblăduirea Mitropoliei Basarabiei (Patriarhia Română). Din câte cunoaștem, la gimnaziul pentru surzi și hipoacuzici din municipiul Cahul și în cadrul Parohiei Ortodoxe Române "Biserica Inimii Tăcute" s-au făcut anumite încercări de introducere a comunicării mimico-gestuale în baza sistemului utilizat în România. Aceste încercări reprezintă inițiative individuale și nu se înscriu într-o abordare metodică a autorităților de la Chișinău care au lăsat situația în voia sorții, într-un trend de inerție de după perioada ocupației sovietice.

Considerăm că unificarea limbajului mimico-gestual utilizat de românii din Republica Moldova și Ucraina cu cel din România ar trebui să constituie una dintre prioritățile autorităților de la București și ale societății românești.

Având în vedere cele prezentate mai sus, vă rugăm respectuos să ne comunicați:

1. Câte instituții speciale de învățământ preșcolar, școlar, liceal, profesional și de orice alt tip, grad sau nivel pentru persoanele surde sau hipoacuzice există în România? Care anume sunt acestea?
2. Care este per total și pe fiecare dintre aceste instituții numărul populației preșcolare sau școlare încadrate?
3. Care este, pe fiecare categorie aparte, numărul de educatori, învățători, profesori, interpreți, medici sau de reprezentanți ai altor categorii profesionale care utilizează, în virtutea profesiei sau funcției deținute, limbajul mimico-gestual românesc în țara noastră?
4. Care sunt instrumentele bilaterale pentru cooperarea dintre România și Republica Moldova de natură să asigure efectiv ca etnicii români surzi și hipoacuzici din cele două state să utilizeze același limbaj mimico-gestual românesc?
5. În cazul în care asemenea instrumente nu există, ce inițiative intenționează să lanseze autoritățile pe care le conduceți?

6. Considerați posibilă adoptarea unei decizii de acordare de burse de studiu elevilor români surzi și hipoacuzici din Republica Moldova în vederea stimulării trecerii acestora la instruirea în baza sistemului mimico-gestual românesc?
7. Există posibilitatea ca o parte dintre copiii români surzi și hipoacuzici de vârstă școlară din Republica Moldova și din Ucraina, dar și din alte state în care există comunități românești, să beneficieze de burse speciale în vederea instruirii lor în instituțiile speciale de învățământ din România, inclusiv de cazare și masă pe toată durata studiilor?
8. Există posibilitatea acordării de către statul român a unor indemnizații speciale pentru personalul didactic, special sau auxiliar românesc (educatori, învățători, profesori, interpreți, medici, îngrijitori, preoți etc.) din Republica Moldova și Ucraina, dar și din alte state în care există comunități românești, în vederea efectuării de către aceștia a unor stagii de pregătire profesională în România, la standarde europene, și a însușirii limbajului românesc al semnelor? Dacă o asemenea posibilitate există, când, cum și în ce măsură veți recurge la utilizarea ei?

Orice alte informații tangente cu acest subiect sunt binevenite.

Vă rugăm să transmiteți răspunsul dumneavoastră, în scris și oral, Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării.

În atenția: Deputat Constantin CODREANU, Președinte al Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării;

Cu respect,

**PREȘEDINTE,
Deputat Constantin CODREANU**